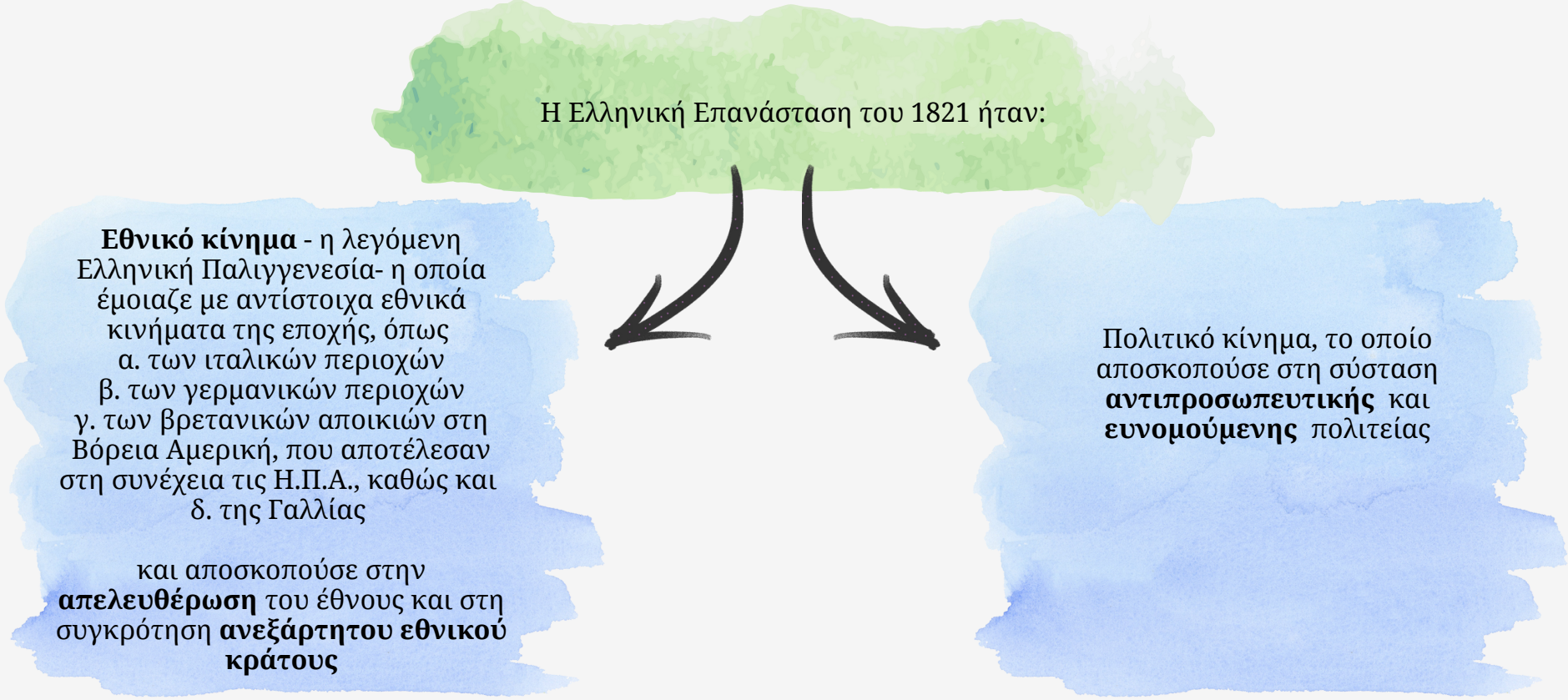

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.

Η Ευρώπη και ο κόσμος τον 19ο αιώνα (1815-1871)

3. Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 - ένα μήνυμα ελευθερίας για την Ευρώπη

Ο χαρακτήρας της Ελληνικής Επανάστασης:

- Τα κυριότερα **συστατικά στοιχεία** του ελληνικού εθνικού κινήματος ήταν:
- α. η προβολή των Ελλήνων της εποχής ως **απογόνων και κληρονόμων την αρχαίων Ελλήνων**
 - β. η ταύτιση των Ελλήνων με τους άλλους Ευρωπαίους και η **διάκρισή** τους από τους Τούρκους
 - γ. η καταγγελία της τουρκικής κυριαρχίας ως **παράνομης** και της εξουσίας του Οθωμανού σουλτάνου ως **αυθαίρετης**
 - δ. η προβολή του δικαιώματος των Ελλήνων να διεκδικήσουν την **απελευθέρωσή** τους από την κυριαρχία και την εξουσία των Τούρκων και
 - ε. να συστήσουν **ανεξάρτητη και ευνομούμενη** πολιτεία στη βάση των αρχών της εθνικής αυτοδιάθεσης και της λαϊκής κυριαρχίας.

Οργάνωση και έκρηξη της επανάστασης:

Ιδρύεται μια μυστική οργάνωση, η **Φιλική Εταιρεία** το 1814, στην Οδησό της Ρωσίας από τον Εμμανουήλ Ξάνθο, τον Νικόλαο Σκουφά και τον Αθανάσιο Τσακάλωφ, ενώ αξιόλογα στελέχη ήταν και ο Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος και ο Παναγιώτης Σέκερης.

- Στόχοι:
- 1. Να προσελκύσουν σημαίνοντες Έλληνες
 - 2. Να αναθέσουν την ηγεσία στον Καποδίστρια και
 - 3. Να εξασφαλίσουν την υποστήριξη της Ρωσίας

Πετυχαίνουν μόνο τον πρώτο στόχο, ενώ ο **Καποδίστριας αρνείται** την ηγεσία, γιατί:

- 1. Πίστευε πως οι συνθήκες δεν ήταν ευνοϊκές για ένα τέτοιο εγχείρημα
- 2. Οι αρχές του και η ιδιότητα του διπλωμάτη, δεν συνδυάζονταν με τις ριζοσπαστικές ιδέες των Φιλικών
- 3. Θεωρούσε ότι οι Μεγάλες Δυνάμεις της Ευρώπης ήταν αρνητικές
- 4. Πίστευε ότι η υποστήριξη της Ρωσίας θα έβγλαπτε την ελληνική υπόθεση, γι'αυτό αρνήθηκε να ζητήσει βοήθεια από τον Τσάρο.

Επαναστατικές εστίες: Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, Μολδαβία, Βλαχία, Πελοπόννησος, Μακεδονία, Ηπειρος, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα, Κρήτη, Κύπρος, νησιά του Αιγαίου.

Πρωταγωνιστές: Αλέξανδρος Υψηλάντης, Εμμανουήλ Παππάς, Αθανάσιος Διάκος, Οδυσσέας Ανδρούτσος, Μάρκος Μπότσαρης, Γεώργιος Καραϊσκάκης, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και Γρηγόριος Δίκαιος ή Παπαφλέσσας.

Οι Οθωμανοί αντιδρούν με τέτοια αγριότητα που αποκλείται κάθε ενδεχόμενο μεσολάβησης, καθιστώντας τους Έλληνες εμπόλεμους.

Το 1820 την ηγεσία αναλαμβάνει ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, Φαναριώτης, αξιωματικός του ρωσικού στρατού. Η απόφασή του αυτή στηριζόταν στον πατριωτισμό του περισσότερο και λιγότερο στη σύνεση. Η θέση του στο ρωσικό στρατό έτρεφε τον πόθο των Ελλήνων για την υποστήριξη της Ρωσίας.

Και ο ίδιος φαίνεται πως πίστευε πολύ σε αυτή την βοήθεια, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από την απόφασή του να ξεκινήσει την Επανάσταση τον Φεβρουάριο του 1821 από τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, στη Μολδαβία & στη Βλαχία.

Η πολιτική συγκρότηση των Ελλήνων

Τοπικά επαναστατικά συμβούλια σχηματίστηκαν, όπως οι “εφορίες” και οι “σύγκλητοι”. Ελέγχονταν από τους τοπικούς άρχοντες -προεστούς και καπετάνιους. Οι ίδιοι διατήρησαν την εξουσία -και μετά τους Οθωμανούς- λόγω της μεγάλης επιρροής και του πλούτου που είχαν συγκεντρώσει και δημιούργησαν τις:

Πελοποννησιακή Γερουσία

Άρειος Πάγος
(Ανατολική Στερεά Ελλάδα)

Γερουσία της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος

Φιλελεύθεροι Νεήλυδες: Έλληνες της Διασποράς που ήρθαν για να βοηθήσουν στον επαναστατικό αγώνα και ήθελαν να περιορίσουν την εξουσία που είχαν οι τοπικοί άρχοντες (: αφού ήταν οι ίδιοι που ασκούσαν την εξουσία παλαιότερα ως όργανα των Οθωμανών). Οι νεήλυδες επηρέασαν, κυρίως με τις ιδέες τους, τα φιλελεύθερα συντάγματα τους Αγώνες.

Οξεία Διαμάχη:
Ο Δημήτριος Υψηλάντης, αδελφός του Αλέξανδρου μαζί με πολλούς από τους Φιλικούς (με αρχηγό τον Κολοκοτρώνη) υποστήριζαν την έμμεση εκλογή αντιπροσώπων από το εκλεκτορικό σώμα των πιο κατάλληλων κάθε επαρχίας.

Επομένως, επεδίωκαν να συγκεντρώσουν την εξουσία στα χέρια τους , για αυτό ήταν γνωστοί ως “ολιγαρχικοί”. Φυσικά, οι όροι αυτοί δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Οξεία Διαμάχη:
Από την άλλη πλευρά οι πρόκριτοι της Πελοποννήσου υποστήριζαν πως οι αντιπρόσωποι στην εξουσία έπρεπε να εκλέγονται κατευθείαν από τον λαό, επειδή οι ίδιοι επηρέαζαν και ήλεγχαν τον λαό.

Οι άνθρωποι αυτοί προσπαθούσαν να διατηρήσουν τη δημοκρατική αρχή της ανάδειξης αρχόντων μέσω της ψήφου του λαού, για αυτό και ήταν γνωστοί ως “Δημοκρατικοί” (!)

Α΄ Εθνοσυνέλευση:
Στην Επίδαυρο (1821-1822): Ψηφίζεται το πρώτο δημοκρατικό σύνταγμα της χώρας.

